

**ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА
ЗООВЕТЕРИНАРНА
АКАДЕМІЯ**

Знайомство з курсом **ГІГІЄНА**
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПТИЦІ

**Обов'язкова компонента освітньо-професійної
програми «Ветеринарна гігієна, санітарія і
експертиза» Спеціальність 212 II освітній
рівень.**

Викладач: кандидат біол. та вет наук, доцент
Павліченко Олена Володимирівна

Кафедра гігієни тварин та ветеринарної
санітарії

Телефон - 0576357533.

Електронна пошта:
pavlichenkoelena777@gmail.com

Дистанційна підтримка: Moodle

АНОТАЦІЯ: Дисципліна формує компетенції, які є складовою процесу для впровадження індустріальних методів ведення, догляду, годівлі і утримання свійської птиці, застосовування комплексної механізації і автоматизації більшості технологічних процесів. Вчить теоретичним основам механізмів впливу факторів зовнішнього середовища та мікроклімату приміщень на організм птиці, санітарно-гігієнічні нормативи і правила утримання, годівлі, вирощування різних видів, статевовікових і виробничих груп птиці та догляду за ними. Дає вміння досліджувати параметри мікроклімату та зовнішнього середовища в цілому, визначати показники санітарної якості ґрунту, води, кормів і давати їм гігієнічну оцінку, а також володіти прийомами догляду за птицею.

При правильному веденні птахівництво є найскороспілішою, найекономнішою, високопродуктивною галуззю тваринництва. В сучасний час характеризується концентрацією, спеціалізацією, інтенсифікацією, поліпшенням умов утримання, годівлі та широким впровадженням механізації і автоматизації виробничих процесів.

Метою курсу «Гігієна сільськогосподарської птиці» є забезпечення студентів теоретичними та практичними знаннями сучасної гігієни в птахівництві для проведення комплексу ветеринарно-санітарних заходів, спрямованих на збереження здоров'я, підвищення продуктивності птиці та отримання від них високоякісної безпечної для споживання продукції.

Курс «Гігієна сільськогосподарської птиці» ґрунтується на структурно-логічному зв'язку зі знаннями фізіології, годівлі, мікробіології, зоології, розведення, хімії, фізики, токсикології, метеорологія і є основною базою ряду клінічних дисциплін: внутрішні хвороби тварин, акушерство та гінекологія, паразитологія, хірургія

Попередні умови для вивчення курсу: засвоєння курсу «анатомія птиці», «годівля», «фізіологія», «мікробіологія», «зоологія».

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНІЙ ПРОГРАМИ

Компетентності та програмні результати навчання, які формуються при вивченні даної дисципліни (кодування згідно чинної освітньо-професійної програми, в дужках вказана забезпечувана компетенція відповідного стандарту вищої освіти).

Компетентності:

ЗК6. Здатність проведення досліджень на належному рівні, приймати обґрунтовані рішення, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. (ЗКС7. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.)

ЗК10. Прагнення до збереження довкілля. (ЗКС12. Прагнення до збереження навколишнього середовища.)

ФК10. Здатність планувати санітарні заходи, розробляти процедури та контролювати дотримання гігієнічних вимог на потужностях для випуску безпечних харчових продуктів, кормів і кормових добавок тощо. (ФКС10.Здатність планувати санітарні заходи, розробляти процедури та контролювати дотримання гігієнічних вимог на потужностях для випуску безпечних харчових продуктів, кормів і кормових добавок тощо.)

ФК16. Здійснювати контроль гігієнічних вимог діяльності потужностей, які проводять збір, обробку, знешкодження (знезараження), видалення, утилізацію та знищення побічних продуктів тваринницьких підприємств (потужностей), об'єктів ветеринарної медицини, переробної промисловості тощо. (ФКС16.Здатність здійснювати контроль гігієнічних вимог діяльності потужностей з виробництва і переробки продуктів тваринництва, об'єктів ветеринарної медицини тощо.)

Програмні результати навчання :

ПРН2. Розуміти структуру фахової діяльності та використовувати методи наукових досліджень у галузі ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи. (ПРНС 1. Володіти державною та іноземною (іноземними) мовами для можливості усного й письмового спілкування з фахівцями галузі та представниками інших професій і галузей з метою вирішення професійних завдань, для роботи з національними і міжнародними нормативно-правовими актами, науковими працями, методичними розробками, рекомендаціями, інструкціями тощо).

ПРН3. Демонструвати розуміння щодо годівлі та гігієни тварин, клінічної діагностики хвороб тварин, етіології, патогенезу та епізоотології заразних захворювань тварин, зокрема транскордонних, основ епідеміології; гігієнічних умов утримання та експлуатації тварин для організації та здійснення передзабійної підготовки і гуманного забою тварин, проведення післязабійного інспектування продуктів забою тварин, забезпечення простежуваності. (ПРНС 4. Володіти методами та методиками передзабійного огляду, гуманного забою тварин, проведення післязабійного огляду продуктів забою та надання рекомендацій щодо їх подальшого використання. ПРНС 5. Володіти знаннями про хвороби тварин різної етіології та уміти застосовувати адекватні методи і методики клінічних та лабораторних досліджень для контролю стану здоров'я тварин різних класів і видів, знати шляхи подальшого використання хворих тварин і продукції, одержаної від них, а також від тварин, підданих лікуванню, профілактичним чи іншим обробкам тощо.)

ПРН14. Інтерпретувати результати контролю гігієнічних вимог виробництва кормів, кормових добавок, преміксів, володіння методами під час оцінки їх безпечності та якості відповідно до чинних нормативно-правових актів. (ПРНС 12. Володіти принципами, методами та процедурами дотримання належного

санітарного стану на потужностях для випуску, зберігання, переробки та реалізації харчових продуктів, кормів і кормових добавок, преміксів, побічних продуктів, ветеринарних препаратів, а також методами оцінювання їх безпечності та якості.)

ПРН20. Забезпечувати об'єктивність та достовірність проведення ветеринарно-санітарного оцінювання систем і способів утримання, догляду, годівлі, напування та експлуатації тварин, а також дотримання належного санітарного стану тваринницьких об'єктів, зберігання кормів і кормових добавок, експлуатацією технологічного обладнання. (ПРНС 18. Уміти проводити необхідні клінічні та лабораторні дослідження для загальної ветеринарної превенції на потужностях з виробництва і переробки продуктів тваринництва, здійснювати ветеринарно-санітарне оцінювання систем і способів утримання тварин, визначати безпечність кормів, кормових добавок тощо, а також для забезпечувати належний санітарний стан тваринницьких потужностей.)

ПРН21. Володіти питаннями біобезпеки та біоетики, дотримуватися морально етичних норм, правил і принципів використання біологічних агентів і захисту населення від особливо небезпечних патогенів. (ПРНС 19. Розуміти суть професії, знати підходи та методи оцінювання різних виробничих ситуацій, володіти абстрактним мисленням та вміти аналізувати можливий подальший перебіг цих ситуацій, уміти приймати обґрунтовані рішення, організовувати та здійснювати якісне виконання прийнятих рішень з дотриманням морально-етичних норм, правил і принципів біобезпеки та біоетики під час використання у професійній діяльності різних біологічних агентів з прагненням до збереження навколишнього середовища.)

ЧОМУ ВИ НАВЧИТЕСЬ, ЩО ОТРИМАЄТЕ

(Відповідність компетентностей дисципліни межах компетентностей та програмним результатам навчання освітньо-професійної програми наведена кодами в дужках; після «/» вказана форма контролю програмних результатів навчання)

Здатність проведення досліджень на належному рівні.(ЗК6, ФК10). Здатність оцінювати дію температури, вологості, швидкості руху повітря, освітленості, якість води та кормів / індивідуальні завдання

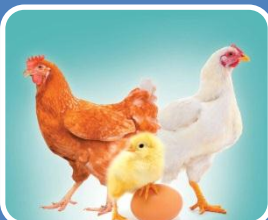
Прагнення до збереження довкілля(ЗК10). Прагнення до збереження навколишнього середовища(ЗК12)/індивідуальні практичні завдання

Здатність планувати санітарні заходи, розробляти процедури та контролювати дотримання гігієнічних вимог на потужностях (ФК 10, ФСК10)./ командний проект

Демонструвати розуміння щодо годівлі та гігієни тварин, гігієнічних умов утримання та експлуатації тварин для організації та здійснення передзабійної підготовки і гуманного забою (ПРН3,ПРН4,ФК16)/індивідуальні завдання з аналізу ВНТП

Розуміти структуру фахової діяльності та використовувати методи наукових досліджень у галузі ветеринарної гігієни(ПРН2, ПРНС1)/командний проект

Програма вивчення дисципліни реалізується через проведення лекцій, лабораторно-практичних занять та самостійної роботи студентів. На вивчення дисципліни відводиться 210 годин, в тому числі 54 години лекційних, 82 годин лабораторно-практичних та 74 годин самостійних занять.

Формами проміжного контролю, які оцінюються на лабораторно-практичних заняттях, є: опитування студентів та оцінки за виконання лабораторно-практичних робіт (командні проекти); підготовка та захист реферату(індивідуальні завдання).

Формою підсумкової атестації є екзамен.

СТРУКТУРНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СТАНДАРТИЗАЦІЯ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА

Напрямок 212 Ветеринарна гігієна, санітарія та експертиза.

Освітньо-кваліфікаційний рівень - **МАГІСТР**.

Обов'язкова компонента. Курс IV.

СТРУКТУРНИЙ ПЛАН

Види занять та форми контролю		Обсяг за навчальним планом		Розподіл по семестрам	
				Денне навчання	
		кредит	годин	VII	VIII
Всього годин по плану		7	210	90	120
у т.ч. аудиторних		4,5	136	44	92
Самостійних		2,5	74	46	28
Із аудиторних: лекцій		1,8	54	16	38
Лабораторних		2,7	82	28	54
Практичних		-	-		
семінарських					
Модуль (заліковий кредит)	I	1	30		
	II	2	60		
	III	2	60		
	IV	2	60		
Контрольна робота					
Курсовий проект					
Залік				*	
Екзамен підсумковий					*

**НАЗВА, ЗМІСТ, КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗМІСТОВИХ МОДУЛІВ
ДИСЦИПЛІНИ ТА ШИФРИ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВІДПОВІДНО
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНІЙ ПРОГРАМІ**

Назва модулів та їх зміст	Шифр компетентностей освітньої програми
1. Біологічні та поведінкові особливості птиці. Продуктивність сільськогосподарської птиці.	ЗК6,ЗК 10, ФК 16,ПРН 2, ПРН, 3ПРН 14, ПРН 20, ПРН 20, ПРН 21
2. Гігієна інкубації яєць сільськогосподарської птиці	ЗК6,ЗК 10, ФК 16,ПРН 2, ПРН, 3ПРН 14, ПРН 20, ПРН 20, ПРН 21
3. Гігієна годівлі та напування різних видів сільськогосподарської птиці	ЗК6,ЗК 10, ФК 16,ПРН 2, ПРН, 3ПРН 14, ПРН 20, ПРН 20, ПРН 21
4. Гігієна утримання різних видів птиці	ЗК6,ЗК 10, ФК 16,ПРН 2, ПРН, 3ПРН 14, ПРН 20, ПРН 20, ПРН 21 ЗК6,ЗК 10, ФК 16,ПРН 2, ПРН, 3ПРН 14, ПРН 20, ПРН 20, ПРН 21
Підсумковий контроль. Інтегрований модуль Узагальнений тестовий зміст навчальної дисципліни, який об'єднує всі вищенаведені змістові модулі.	

Теоретичні заняття (Лекційний курс)

№ п/п	Тема та план лекції	Кількість годин	Рекомендована література
1 -2	<p>Біологічні і поведінкові особливості птиці. Походження і одомашнення сільськогосподарської птиці.</p> <p><i>Питання лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливість птиці – всеядність. 2. Гігієнічне значення високої плодовитості птиці. 3. Походження домашньої курки 4. Індики - складне одомашнення індиків. 5. Предки домашніх качок 6. Перша одомашнена птиця – гуси 	4	РЛ 1, 4, 7, 9
3-4	<p>Продуктивність сільськогосподарської птиці.</p> <p><i>Питання лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гігієна яєчної продуктивності 2. Методи оцінки якості яєць. 3. Яєчна продуктивність та компоненти несучості. 4. Облік несучості 5. М'ясна продуктивність птиці 6. Вплив різних факторів на продуктивність птиці 	4	РЛ 3, 7, 11, 12, 14, 16
5-8	<p>Гігієна інкубації яєць сільськогосподарської птиці</p>	8	РЛ 10, 15, 18

	<p><i>Питання лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристики інкубаторів 2. Збір, транспортування і зберігання яєць, підготовка їх до інкубації 3. Оцінка, сортування та вимоги до якості інкубаційних яєць 4. Закладання яєць в інкубатор 5. Режим інкубації яєць 6. Інкубація яєць птиці різних видів 7. Ембріональний розвиток птиці та біологічний контроль в інкубації. 8. Спостереження за підготовкою молодняку до виводу. 9. Транспортування молодняку 		
9-10	<p>Корми і годівля сільськогосподарської птиці</p> <p><i>Питання лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гігієна нормованої годівлі птиці. 2. Класифікація кормів. 3. Типи годівлі птиці. 4. Потреба птиці у воді. 5. Комбікорми для птиці. 6. Особливості годівлі птиці при утриманні у кліткових батареях та на підлозі. 	4	РЛ 2, 4, 7, 9, 12
11	<p>Особливості годівля молодняка різних видів птиці.</p>	2	РЛ 2, 4, 7, 9, 12

	<p><i>Питання лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гігієна годування молодняку перших днів життя. 2. Залучення до напувалок та годівниць птиці. 3. Види комбікормів для різних видів та віку птиці. 		
12-13	<p>Санітарно – гігієнічні вимоги до виробництва м'яса сільськогосподарської птиці</p> <p><i>Питання лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Технологія виробництва м'яса курчат-бройлерів. Основні принципи технології виробництва м'яса курчат-бройлерів. 2. Цех виробництва інкубаційних яєць 3. Вирощування на глибокій підстилці . 4. Вирощування на комбінованій підлозі. 5. Цех вирощування ремонтного молодняку. 	4	РЛ 3, 9, 11, 18
14	<p>Вирощування курчат бройлерів.</p> <p><i>Питання лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Цех вирощування курчат-бройлерів 2. Вирощування курчат-бройлерів на сітчастій підлозі. 3. Вирощування курчат-бройлерів у кліткових батареях. 4. Годівля м'ясних курей. 	2	РЛ 3, 9, 11, 18
15-16	<p>Технологія виробництва м'яса індиків</p> <p><i>Питання лекції:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Цех виробництва інкубаційних яєць індиків 	4	РЛ 4, 8, 9, 15

	<p>2. Боротьба з інстинктом насиджування індичок.</p> <p>3. Примусове линяння індичок.</p> <p>4. Осіменіння індичок.</p> <p>5. Цех вирощування ремонтного молодняку.</p> <p>6. Цех вирощування індиченят на м'ясо. Вирощування індиченят на підлозі.</p> <p>7. Комбінований спосіб вирощування індиченят.</p> <p>8. Кліткове вирощування індиченят.</p> <p>9. Годівля індиків</p>		
17-18	<p>Технологія виробництва м'яса гусей та качок</p> <p><i>Питання лекції:</i></p> <p>1.Цех виробництва інкубаційних яєць2. Цех вирощування ремонтного молодняку гусей.</p> <p>2. Цех вирощування ремонтного молодняку гусей.</p> <p>3. Гігієна виробництва інкубаційних яєць качок.</p> <p>4. Гігієна вирощування ремонтного молодняку качок.</p>	4	РЛ 4, 6, 8, 9, 15
19-20	<p>Гігієна технологія виробництва м'яса перепелів та цесарок.</p> <p><i>Питання лекції:</i></p> <p>1. Гігієна утримання батьківського стада перепелів.</p> <p>2. Гігієна вирощування ремонтного молодняку.</p>	4	РЛ 2, 4, 11, 18

	<p>3. Відгодівля перепелів на м'ясо.</p> <p>4. Утримання батьківського стада цесарок.</p> <p>5. Гігієна вирощування цесарят на м'ясо.</p>		
21-22	<p>Гігієна технологія виробництва м'яса голубів, фазанів</p> <p><i>Питання лекції:</i></p> <p>1. Гігієна утримання голубів.</p> <p>2. Технологія виробництва м'яса фазанів.</p> <p>3. Утримання батьківського стада фазанів.</p> <p>4. Гігієна вирощування молодняка фазанів.</p>	4	РЛ 2, 4, 11, 18
23	<p>Технологія виробництва м'яса страусів</p> <p><i>Питання лекції:</i></p> <p>1. Гігієна утримання африканських страусів.</p> <p>2. Вирощування молодняка страусів.</p>	2	РЛ 2, 4, 11, 18
24	<p>Проблеми адаптації в умовах інтенсивного птахівництва</p> <p><i>Питання лекції:</i></p> <p>1. Адаптація пристосування до умов існування в довкіллі</p> <p>2. Стрес і фази стресу.</p> <p>3. Фактори попередження стресу.</p>	2	РЛ 2, 4, 7, 9, 11, 15, 17
25-26	<p>Технології виробництва яєць і м'яса птиці</p> <p><i>Питання лекції:</i></p> <p>1. Особливості птахівничих технологій.</p> <p>2. Пристрій пташників і їх підготовка до посадки птиці</p>	4	РЛ 4, 9, 11, 13, 16, 18

	<p>3. Послідовність робіт у птахівничих приміщеннях.</p> <p>4. Основні завдання батьківського цеху та комплектування стада.</p> <p>5. Вимоги до умов утримання батьківського стада</p>		
27	<p>Технологія переробки продукції птахівництва та оцінка її якості</p> <p><i>Питання лекції:</i></p> <p>1. Технологія забою та переробки птиці.</p> <p>2. Збір, обробка, транспортування та переробка яєць.</p> <p>3. Обробка перо-пухової сировини.</p> <p>4. Виробництво кормів із відходів птахівництва</p> <p>5. Переробка і використання пташиного посліду</p>	2	РЛ 4, 9, 11, 13, 16,18
Разом		54	

Практичні заняття (лабораторні, практичні, семінарські)

№ п/п	Тема	Перелік завдань лабораторних робіт для виконання студентами	Кількість годин	місце проведення заняття	Методичне і технічне забезпечення
1	Біологічні та господарські ознаки сільськогосподарської птиці	<ol style="list-style-type: none"> 1. Типи конституції птиці, їх зв'язок із продуктивністю. 2. Орієнтовна схема оцінки екстер'єру . 3. Визначення віку птиці. 4. Особливості визначення статі курчат в добовому віці. 	2	ауд. кафедр ри	МЗ 1,2,3,4,5
2	Гігієна яєчної продуктивності	<ol style="list-style-type: none"> 1. Індивідуальний та груповий облік несучості. 2. Компоненти оцінки несучості. 	2	ауд. кафедр ри	МЗ 1,2,3,4,5 Т -4,6,7,8,11
3	Гігієна м'ясної продуктивності	<ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості оцінки м'ясної продуктивності. 2. М'ясні якості птиці. 	2	ауд. кафедр ри	МЗ 1,2,3,4,5 Т -4,6,7,8,11

	Вплив різних факторів на продуктивність птиці	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вплив годівлі на продуктивність птиці. 2. Фізичні фактори повітря їх вплив на продуктивність (температура, відносна вологість, пил, швидкість руху повітря) 3. Вплив хімічного складу повітря на життєдіяльність птиці 4. Додаткове освітлення – стимуляція несучості. 5. Вплив на розвиток статевої системи тривалості світлового дня. 6. Інтенсивність освітлення – має вплив особливо на молодняк (неспокій та схильність до канібалізму) 	2	ауд. кафедри	МЗ 1,2,3,4,5 Т -4,6,7,8,11
5	<p>Модуль Біологічні та поведінкові особливості птиці.</p> <p>Продуктивність сільськогосподарської птиці.</p>		2	ауд. кафедри	МЗ 1,2,3,4,5
6	Збір, транспортування, зберігання яєць та підготовка їх до інкубації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості збору яєць. 2. Режими зберігання інкубаційних яєць. 	2	ауд. кафедри	МЗ 1,2,3,4,5
7	Дезінфекція інкубацій яєць	<ol style="list-style-type: none"> 1. Методи дезінфекції 2. Кратність дезінфекції інкубаційних яєць 	2	ауд. кафедри	МЗ 1,2,3,4,5

8	Гігієна сортування та вимоги до якості інкубаційних яєць	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гігієнічні вимоги до якості інкубаційних яєць курей 2. Гігієнічні вимоги до якості інкубаційних яєць індиків 3. Гігієнічні вимоги до якості інкубаційних яєць качок 	2	ауд. кафедр ри	МЗ 1,2,3,4,5
9	Гігієна сортування та вимоги до якості інкубаційних яєць	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гігієнічні вимоги до якості інкубаційних яєць гусей. 2. Гігієнічні вимоги до якості інкубаційних яєць цесарок та перепелів 	2	ауд. кафедр ри	МЗ 1,2,3,4,5
10	Режими інкубації яєць сільськогосподарської птиці	<ol style="list-style-type: none"> 1. Температура в сучасних інкубаторах - важливий фактор для інкубації 2. Вологість повітря та її вплив 3. Повітрообмін при інкубації 4. Газовий склад повітря 	2	ауд. кафедр ри	МЗ 1,2,3,4,5
11	Інкубація яєць птиці різних видів(куряті та качині)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гігієна інкубації яєць курей 2. Схеми закладання та їх особливості 3. Вплив температури та вологості на інкубацію курячих яєць 4. Гігієна інкубації яєць качок її особливості 5. Особливості методів часткового руйнування кутикули 	2	ауд. кафедр ри	МЗ 1,2,3,4,5
12	Інкубація яєць птиці різних видів(гусей, перепелів, цесарок, страусів)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гігієнічні показники температури та вологості в інкубаторах 2. Особливості охолодження яєць в інкубаторах 3. Гігієнічні особливості інкубації яєць перепелів та цесарок 4. Значні відмінності інкубації страусових яєць від інших видів птиці (режими інкубації) 	2	ауд. кафедр ри	МЗ 1,2,3,4,5

13	Ембріональний розвиток птиці та біологічний контроль в інкубації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вікові ознаки розвитку ембріонів 2. Тривалість ембріонального розвитку та інтенсивність виводу молодняку різних видів птиці 3. Оцінка яйця до закладання в інкубатор 4. Контроль за розвитком ембріонів у період інкубації 5. Контроль за ростом та розвитком молодняку в перші 7-10 днів вирощування 6. Терміни просвічування яєць у процесі інкубації 7. Облік результатів інкубації 	2	ауд. кафедр ри	МЗ 1,2,3,4,5
14	Модуль Гігієна інкубації яєць сільськогосподарської птиці		2	ауд. кафедр ри	МЗ 1,2,3,4,5
15	Гігієна нормованої годівлі сільськогосподарської птиці	<ol style="list-style-type: none"> 1. Методи нормування годівлі птиці (на 100 грам сухої суміші та на голову за дому) їх особливості 2. Значення оптимального співвідношення обмінної енергії та протеїну, особливо для високопродуктивної птиці 3. Використання у годівлі птиці жирів тваринного та рослинного походження (1:1) 4. Гігієнічне значення мінеральних речовин у годівлі птиці 5. Вітаміни – джерело нормального перебігу обмінних процесів в організмі птиці. 6. Авітамінози та гіпервітамінози їх наслідки. 	2	ауд. кафедр ри	МЗ 1,2,3,4,5 Т-20,21,22,23,24,25,26,27,28,29,30 М-1

16	Класифікація кормів для сільськогосподарської птиці	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зернові злакові корми – основа годівлі птиці (60 -75% раціону) 2. Особливості годування зерновими бобовими кормами 3. Гігієна годівлі відходами технічних виробництв 4. Застосування в птахівництві кормів тваринного походження (джерело повноцінного протеїну вітамінів, мінеральних речовин) 5. Використання вакцин, антибіотиків в птахівництві – позитив та негатив. 	2	ауд. кафедр ри	МЗ 1,2,3,4,5 Т-20,21,22,23,24,25,26,27,28,29,30 М-1
17	Типи годівлі сільськогосподарської птиці. Потреба птиці у воді.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гігієна сухого типу годівлі птиці 2. Переваги та недоліки комбінованого типу годівлі птиці 3. Гігієнічні особливості годівлі птиці при утриманні у кліткових батареях 4. Гігієнічні особливості годівлі птиці при утриманні на підлозі 5. Особливості застосування повнораціонних комбікормів для годування птиці 6. Гігієнічне значення води в птахівництві 7. Фактори , які впливають на потреби води (норми витрати води для напування різних видів птиці) 	2	ауд. кафедр ри	МЗ 1,2,3,4,5 Т-20,21,22,23,24,25,26,27,28,29,30
18	Модуль. Гігієна годівлі та напування різних видів сільськогосподарської птиці	2	ауд. кафедр ри	МЗ 1,2,3,4,5 Т-20,21,22,23,24,25,26,27,28,29,30	

19	Гігієнічні принципи вирощування курчат бройлерів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гігієна цеху виробництва інкубаційних яєць м'ясних курей 2. Особливості статевого співвідношення залежно від віку та утримання 3. Мікроклімат пташників для батьківського стада 4. Освітлення – важливий фактор для продуктивності (світлові режими) 5. Гігієна вирощування ремонтного молодняку. 6. Способи вирощування ремонтного молодняку: на глибокій підстилці, на комбінованій підлозі та у кліткових батареях 	2	ауд. кафедри	<p>МЗ 1,2,3,4,5</p> <p>Т 1,2,3,4,5,6,7,8</p> <p>Т- 20,21,22,23,24,25,26,27,28,29,30</p> <p>М-1</p>
20	Гігієнічні принципи вирощування курчат бройлерів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гігієна вирощування курчат – бройлерів на глибокій підстилці 2. Значення температури при вирощуванні бройлерів 3. Основні параметри базової технології вирощування курчат – бройлерів 4. Світловий день та освітленість бройлерників 	2	ауд. кафедри	<p>МЗ 1,2,3,4,5</p> <p>Т 1,2,3,4,5,6,7,8</p> <p>Т- 20,21,22,23,24,25,26,27,28,29,30</p> <p>М-1</p>

21	Гігієнічні принципи вирощування курчат бройлерів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гігієна вирощування курчат – бройлерів на сітчастій підлозі 2. Вирощування курчат – бройлерів у кліткових батареях 3. Технологічні параметри при вирощуванні в клітках 4. Особливості мікроклімату при вирощуванні бройлерів в клітках 5. Гігієна годівлі м'ясних курей, склад та поживність комбікормів. 	2	ауд. кафедр ри	МЗ 1,2,3,4,5 Т 1,2,3,4,5,6,7,8 Т- 20,21,22,23,24,25,26,27,28,29,30 М-2,3
22	Гігієна вирощування індиків	<ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості яйцекладки індичок 2. Гігієна утриманні батьківського стада індиків 3. Підтримання мікроклімату – забезпечення високої продуктивності індиків 4. Боротьба з інстинктом насиджування індичок 5. Примусове линяння індичок 6. Осіменіння індичок, природне та штучне 	2	ауд. кафедр ри	МЗ 1,2,3,4,5 Т 1,2,3,4,5,6,7,8 Т- 20,21,22,23,24,25,26,27,28,29,30 М-2,3
23	Гігієна вирощування індиків	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гігієна вирощування ремонтного молодняку 2. Температурний режим при вирощуванні індиченят 3. Мікроклімат та годівля для ремонтного молодняку індиків 4. Гігієна вирощування індиченят на м'ясо. 5. Способи вирощування індиченят (на підлозі, комбіновано, в клітках) 6. Особливості годівлі індиків 	2	ауд. кафедр ри	МЗ 1,2,3,4,5 Т 1,2,3,4,5,6,7,8 Т- 20,21,22,23,24,25,26,27,28,29,30 М-2,3

24	Гігієна вирощування гусей	<ol style="list-style-type: none"> 1. Біологічні особливості гусей 2. Гігієна інкубації гусячих яєць 3. Особливості вирощування ремонтного молодняку гусей 4. Мікроклімат в приміщеннях для вирощування гусей на м'ясо 	2	ауд. кафедр ри	МЗ 1,2,3,4,5 Т 1,2,3,4,5,6,7,8 М-2,3
25	Гігієна годівлі гусей	<ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості годівлі в перші місяці відгодівлі 2. Рецепти комбікормів для ремонтного молодняку та дорослих гусей , особливості та різниця 3. Норми годівлі в продуктивний і непродуктивний періоди 4. Відгодівля гусей на жирну печінку, періоди відгодівлі 	2	ауд. кафедр ри	МЗ 1,2,3,4,5 Т 1,2,3,4,5,6,7,8 Т- 20,21,22,23,24,25,26,27,28,29,30 М -1
26	Гігієна вирощування качок	<ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості яйцекладки у качок 2. Мікроклімат в пташниках при утриманні батьківського стада 3. Умови цілорічного виробництва інкубаційних яєць 4. Особливості вирощування ремонтного молодняку 5. Важливість світлових та кормових режимів для качок 	2	ауд. кафедр ри	МЗ 1,2,3,4,5 Т 1,2,3,4,5,6,7,8 Т- 20,21,22,23,24,25,26,27,28,29,30 М-2,3

27	Гігієна вирощування качок	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гігієна вирощування каченят на м'ясо 2. Способи вирощування каченят на м'ясо 3. Годівля качок – сухий та комбінований тип 4. Норми поживних речовин в комбікормах для качок різного віку 	2	ауд. кафедр ри	МЗ 1,2,3,4,5 Т 1,2,3,4,5,6,7,8 Т- 20,21,22,23,24,25,26,27,28,29,30 М-2,3
28	Гігієна вирощування перепелів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Біологічні особливості перепелів 2. Гігієна утримання батьківського стада 3. Годівля перепелів 4. Гігієна вирощування ремонтного молодняку перепелів 5. Відгодівля перепелів на м'ясо. 	2	ауд. кафедр ри	МЗ 1,2,3,4,5 Т 1,2,3,4,5,6,7,8 Т- 20,21,22,23,24,25,26,27,28,29,30 М-2,3
29	Гігієна вирощування цесарок	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гігієна утримання батьківського стада 2. Особливості годівлі цесарок 3. Особливості вирощування ремонтного молодняку 4. Параметри мікроклімату у приміщеннях для вирощування ремонтного молодняку 	2	ауд. кафедр ри	МЗ 1,2,3,4,5 Т 1,2,3,4,5,6,7,8 Т- 20,21,22,23,24,25,26,27,28,29,30 М-2,3

30	Гігієна вирощування цесарок	<ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості поведінки цесарок 2. Гігієна вирощування цесарят на м'ясо 3. Мікроклімат та основні технологічні процеси при вирощуванні молодняку 	2	ауд. кафедри	МЗ 1,2,3,4,5 Т 1,2,3,4,5,6,7,8 Т- 20,21,22,23,24,25,26,27,28,29,30 М-2,3
31	Гігієна вирощування голубів м'ясних порід	<ol style="list-style-type: none"> 1. Утримання голубів в вольєрах та у клітках 2. Особливості насиджування яєць у голубів 3. Годівля голубів її особливості 	2	ауд. кафедри	МЗ 1,2,3,4,5 Т 1,2,3,4,5,6,7,8 Т- 20,21,22,23,24,25,26,27,28,29,30 М-2,3
32	Гігієна вирощування фазанів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розведення фазанів для мисливських господарств та для розведення 2. Гігієна утримання батьківського стада 3. Особливості годівлі фазанів 4. Вирощування молодняку фазанів 	2	ауд. кафедри	МЗ 1,2,3,4,5 Т 1,2,3,4,5,6,7,8 Т- 20,21,22,23,24,25,26,27,28,29,30 М-2,3

33	Гігієна вирощування страусів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Біологічні особливості страусів 2. Способи утримання африканських страусів 3. Мікроклімат приміщень для утримання страусів 4. Особливості племінного сезону 	2	ауд. кафедри	МЗ 1,2,3,4,5 Т 1,2,3,4,5,6,7,8 Т- 20,21,22,23,24,25,26,27,28,29,30 М-2,3
34	Гігієна вирощування страусів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гігієна годівлі страусів 2. Особливості формування пар у страусів 3. Вирощування молодняку страусів 	2	ауд. кафедри	МЗ 1,2,3,4,5 Т 1,2,3,4,5,6,7,8 Т- 20,21,22,23,24,25,26,27,28,29,30 М-2,3
35	Профілактика стресів в птахівництві	<ol style="list-style-type: none"> 1. Адаптація та її види 2. Стрес, фази стресу і їх вплив на птицю 3. Найбільш розповсюджені стреси в птахівництві 4. Як уникнути стресу, або попередження стресу 5. Збитки в птахівництві від стресів 	2	ауд. кафедри	МЗ 1,2,3,4,5 Т 1,2,3,4,5,6,7,8 Т- 20,21,22,23,24,25,26,27,28,29,30

36	Особливості технологій птахівництва	<ol style="list-style-type: none"> 1. Пташники та їх обладнання 2. Особливості розміщення птахівничих приміщень з урахуванням санітарно – захисних зон 3. Суть принципу « все повно – все порожньо» 4. Послідовність робіт в птахівничих приміщеннях 	2	ауд. кафедри	МЗ 1,2,3,4,5 Т 1,2,3,4,5,6,7,8 Т- 20,21,22,23,24,25,26,27,28,29,30 М-2,3
37	Гігієнічні особливості вирощування батьківського стада	<ol style="list-style-type: none"> 1. Комплектування батьківського стада 2. Збір інкубаційних яєць , їх дезінфекція 3. Гігієнічні вимоги до утримання батьківського стада 	2	ауд. кафедри	МЗ 1,2,3,4,5 Т 1,2,3,4,5,6,7,8 Т- 20,21,22,23,24,25,26,27,28,29,30 М-2,3
38	Гігієна переробки продукції птахівництва	<ol style="list-style-type: none"> 1. Передзабійні вимоги (ДСТУ 3136 «Птиця сільськогосподарська для забою») 2. Організація транспортування птиці 3. Забій та переробка птиці. Послідовність процесів 4. Основні вимоги до тушок (ДСТУ 3143 «М'ясо птиці (тушки курей, качок, гусей, індиків, цесарок)») 5. Гігієна тривалого зберігання тушок - заморожування 	2	ауд. кафедри	МЗ 1,2,3,4,5 Т-31

39	Збір, обробка, транспортування та переробка яєць	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гігієнічні вимоги до збору яєць 2. Особливості сортування та зберігання нетривалий час 3. Основні положення стандарту до харчових курячих яєць 4. Вимоги до різних категорій яєць 	2	ауд. кафедри	МЗ 1,2,3,4,5 Т-31
40	Екскурсія на птахоферму	Звіт на кафедрі в вигляді презентації	2	господарство	МЗ 1,2,3,4,5
41	Модуль. Гігієна утримання різних видів птиці		2		МЗ 1,2,3,4,5 Т 1,2,3,4,5,6,7, 8 Г20,21,22,23, 24,25,26,27,2 8,29,30 Т-31 М-2,3
Разом			82		

Самостійні заняття

Назва модулів	Контрольні питання та завдання для самостійного вивчення	Кількість годин	Форма звітності та контролю
Змістовний модуль 1. Біологічні та поведінкові особливості птиці. Продуктивність сільськогосподарської птиці.	Породи, кроси різних видів сільськогосподарської птиці, їхні характеристики	6	Контрольні запитання
	Технологія та методи розведення сільськогосподарської птиці	6	Контрольні запитання
	Бонітування птиці. Організація роботи зі створення батьківського стада	8	Контрольні запитання
	Основи анатомії та фізіології сільськогосподарської птиці	8	Реферат
Змістовний модуль 2. Гігієна інкубації яєць сільськогосподарської птиці	Санітарно-гігієнічні вимоги до інкубаторів. Контроль бактеріологічного стану інкубаторів, інкубаційних яєць та зародків.	8	Контрольні запитання
	Контроль бактеріологічного стану інкубаторів, інкубаційних яєць та зародків.	10	Контрольні запитання
Разом		46	
Змістовний модуль 3.	Кормова база. Корми, премікси, кормові	4	Контрольні

Гігієна годівлі та напування різних видів сільськогосподарської птиці	добавки		запитання Контрольні запитання
	Годівля дорослої птиці різних видів	4	Контрольні запитання
	Годівля молодняку сільськогосподарської птиці	4	Реферат
Змістовний модуль 4. Гігієна утримання різних видів птиці	Хвороби, спільні для людини та птиці	2	Контрольні запитання
	Основні незаразні хвороби птиці	4	Контрольні запитання
	Профілактика заразних та незаразних хвороб. Значення дезінфекції	2	Контрольні запитання
	Правові та організаційні основи охорони праці	2	Контрольні запитання
	Безпека життєдіяльності. Основи безпеки праці у галузі	2	Контрольні запитання
	Організація науково-дослідницької роботи	2	Контрольні запитання
	Охорона навколишнього середовища	2	Контрольні запитання
Разом		28	
Всього за рік		74	

Самостійна робота – це самостійне опанування студентом окремих знань, умінь, практичних навиків дисципліни в межах навчальної програми. Самостійна робота реалізується в послідовності: завдання, методика виконання, рекомендована література, консультації, звітність. Студент, для виконання самостійної роботи має отримати на кафедрі програму її виконання. Самостійна робота – це логічне продовження вивчення питань, які зазначені попередньо в тематиці лекцій та лабораторних занять.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. ВНТП – АПК – 04.05 Підприємства птахівництва. – Київ, 2005.
2. Демчук М.В., Чорний М.В., Захаренко М.О., Високос М.П. Гігієна тварин: Підручник. Друге видання. – Харків: Еспада, 2006.
3. Кочиш И.И. Фермерское птицеводство /И.И. Кочиш, Б.В. Смирнов, С.Б. Смирнов - Москва, 2007 – 101с.
4. Рубан Б.В. Птицы и птицеводство – Харьков, 2001-518с.
5. Кочиш И.И. Куры – Москва, 1992.
6. Лемешева М.М. Справочник по птицеводству / М.М. Лемешева, В.Н. Тимофеев, Г.А. Скляр, А.Н. Гончаренко – Ростов – на – ДОНу, 2011 – 303с.

Додаткова:

7. Чорний М.В. Птахівничі підприємства / Довідник лікаря ветеринарної медицини – Київ, 2004 – С.1127-1239
- 8.Ковацкий Н.С. Разведение гусей / Н.С. Ковацкий, В.В. Мамаев - Москва, 1991 – 48с.
9. Лемешева М.М. Птицеводство – развивающаяся отрасль // Сучасне птахівництво, 2008 №6(67) – С 2-5.
10. Дуюнов Э.А. Разведение индеек / под.ред. Ю.А. Рябоконея – Харьков, 2008 – С77-95.
11. Третьяков Н.П. Инкубация с основами эмбриологии / Третьяков Н.П., Бессарабов Б.Ф., Крок Г.С. – Москва, 1990 – 191с.
12. Великий ветеринарний довідник / укл. Ю. Д. Бойчук.— Харків: Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2015. — 384 с

13. Бондар А. О. Гігієна тварин з основами ветеринарії: Методичні рекомендації - Миколаїв, 2017. – 49с.
14. Пешук Л. В. Основи тваринництва і ветеринарно-санітарна експертиза м'яса та м'ясних продуктів: Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 400 с.
15. Чорний М. В. Зоогігієна : стан та актуальні напрямки розвитку /Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С. З. Гжицького. – Львів, 2011. 160 – Т. 12, № 4 (46). – С. 204-211.
16. Кондратюк В.А. Загальна гігієна з основами екології: підручник – Тернопіль, Укрмедкнига, 2003. – 592 с.
17. Загальна гігієна: пропедевтика гігієни // Є.Г.Гончарук, Ю.І.Кундієв, В.Г.Бардов та ін.: За ред. Є.Г.Гончарука. — К.: Вища школа, 1995. — С. 252—257.
18. Головач В.М. Стреси сільськогосподарських тварин і птиці. – К.: Урожай, 1990. – 140 с.
19. Гигиена животных / А.Ф. Кузнецов, М.С. Найденский, А.А. Шуканов, Б.Л. Белкин. – М.: Колос. – 2001. – 368 с. .

ПЕРЕЛІК МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ЛАБОРАТОРНИХ (ПРАКТИЧНИХ, СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ (М)

1. ДСТУ, ГОСТИ, ДСанПіНи, ВНТП – АПК-04.05 для птахівничих господарств.
2. Ветеринарно-санітарні правила для птахівничих господарств і вимоги до їх проектування, 2001р.
3. Про затвердження ветеринарно-санітарних правил для птахівничих господарств і вимоги до їх проектування.
4. Правила передзабійного ветеринарно-санітарного огляду і ветеринарно-санітарної експертизи м'яса та м'ясних продуктів. №524/6812 від 2002р.

5. ДНАОП 2.0. - 1.01- 00 правила охорони праці у с/г виробництві.

**Перелік технічного забезпечення для проведення лабораторних
(практичних, семінарських) занять**

Шифр	Назва технічних (прилади, інструменти, реактиви) засобів навчання
Т-1	Велика сулія місткістю 5-6 л; калібрований флакон місткістю 100 мл; дві бюретки по 50 мл; міхи для нагнітання повітря у сулію; термометр Цельсія; хімічна склянка; крапельничка; титрований розчин їдкого барію; титрований розчин щавлевої кислоти; 1%спиртовий розчин фенолфталеїну; табл.. 1, 2, 3
Т-2	Аспіратор ЕА-30, склянки Тищенко або Дрекслея, бюретки, термометр Цельсія, барометр, колба, хімічна склянка, крапельничка, дистильована вода, 0,1 нормальний розчин сірчаної кислоти, 0,1 нормальний розчин їдкого натрію, 0,1% розчин метилоранжу, універсальний газоаналізатор УГ-2, табл.. 1,2,3.
Т-3	Аспіратор ЕА-30, склянки Тищенко, Термометр Цельсія, барометр Колба, хімічна склянка, крапельничка, дистильована вода, 0,01 нормальний розчин йоду, 0,01 нормальний розчин гіпосульфїту, 0,5% розчин крохмалю універсальний газоаналізатор УГ-2, табл.. 1,2,3.
Т-4	Мінімальний, максимальний термометр, термограф
Т-5	Психрометри Августа, ассмана, гігрометри, гігрограф
Т-6	Барометр-анероїд, барограф, крильчатий та чашечний анемометри, кульовий кататермометр
Т-7	Люксметр
Т-8	Психрометр, кататермометр, люксметр
Т-9	Типові проекти, табл.. 10, 97, 118, 120, 125, 143.
Т-10	Типові проекти, табл.. 10, 97, 108, 116, 118, 119, 120, 121, 123, 125,

	143.
T-11	Таблиці табл..12,15, 16, 17, 20, 23, 25, 26, 28, 32
T-12	Типові проекти, табл.. 106, 107, 109, 117,118, 121, 135.
T-13	Типові проекти
T-14	Типові проекти
T-15	Типові проекти
T-16	Типові проекти
T-17	Типові проекти
T-18	Типові проекти
T-20	скляні трубки висотою до 1м та діаметром 2,5-3 см , нижній кінець яких зав'язаний полотном Скляна трубка діаметром 3-4 см та 25-30 см довжиною, нижній кінець якої зав'язаний полотном, вимірювальний циліндр, лійка, градуйований циліндр на 100 мл, наважки, 1% розчин хлористого калію, реактив Неслера, реактив Грися, кришталіки , концентрована сірчана кислота, розчин азотнокислого срібла, табл.. 42
T-21	Батометр, черпальний термометр,
T-22	два циліндри об'ємом 250 мл, циліндри діаметром 5-7 см та висотою 40-50 см, шриффт Снелена, дротяне кільце, дистильована вода, табл.. 52, 57, 71 Універсальний індикаторний папірець, колба конічна на 250 мл, піпетки на 100 мл та на 5 мл, дві бюретки, електроплитка, дистильована вода, 0,01 нормальний розчин марганцевокислого калію, 0,01 нормальний розчин щавелевої кислоти, 25% розчин сірчаної кислоти, табл. 71
T-23	Пробірки, піпетки, дистильована вода, стандартний розчин хлористого амонію, реактив Неслера, стандартний розчин азотистого калію, реактив Грися, табл.. 60, 70-71.
T-24	Фарфорова чашечка, скляна паличка, циліндри, пробірки піпетки, дві колби по 100 мл, бюретка, електроплитка, дистильована вода, стандартний розчин азотнокислого калію, сульфифенол, 25%

	розчин аміаку, хромовокислий калій, азотнокисле срібло, табл.. 60, 70-71.
T-25	Конічна колба на 250мл, вимірювальний циліндр на 100 мл, дві бюретки, лійка з папером-фільтром, електроплитка, дистильована вода, 0,1 нормальний розчин вуглекислого натрію, 0,1 нормальний розчин соляної кислоти, лугова суміш, 0,25% розчин мети роту, табл. 71
T-26	Вимірювальна колба на 200 мл, бюретка, піпетки на 2 та 1 мл, 0,01 нормальний розчин гіпосульфїту, 2,5% розчин йодистого калію, 5% розчин сірчаної кислоти, 1% розчин крохмального клейстеру, табл.. 49, 64, 71-72, 77-78.
T-27	Акти санітарного обстеження джерела водопостачання
T-28	Наважки, сито з круглими отворами діаметром 3 мм, лупа, гербарій, табл.. 91
T-29	Наважки, скальпель, пурка, хімічний стакан, пробірки, лупа, мікроскоп, дистильована вода 1% розчин фенолфталеїну, 0,1 нормальний розчин їдкоого натру, хлороформ, фогелевський розчин, розчин пептону, бромистий калій, йодний розчин, сірчана кислота,
T-30	Пробірка з пробкою, яка має дротяний крючок, хімічна склянка, універсальний індикаторний папір, дистильована вода, дифеніламін, концентрована сірчана кислота, реактив Ебера,
T-31	Мультимедійне забезпечення.

Шифр	Назва методичної розробки
М-1	Павліченко О.В. Методичні вказівки з годівлі сільськогосподарської птиці- Х.: РВВ. ХДЗВА, 2019. -32 с.
М-2	Павліченко О.В. Оцінка природньої та штучної освітленості пташниках/методичні вказівки для студентів IV курсу ФВМ- Х.: РВВ. ХДЗВА, 2019. -16 с.
М-3	Павліченко О.В. Методичні вказівки для розрахунку вентиляції та теплового балансу в пташниках -Х.: РВВ. ХДЗВА, 2019. -32 с.

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Система діагностики якості навчання

Контроль знань і умінь студентів з дисципліни здійснюють згідно з кредитно-модульною системою організації навчального процесу, прийнятому в академії

Основні положення:

Загальна кількість модульних контрольних заходів, що мусить скласти студент з окремої навчальної дисципліни, визначається з урахуванням залікових модулів з цієї дисципліни і рекомендовано дорівнює двом академічним модулям за семестр.

За результатами модульного контрольного заходу рівень засвоєння студентом навчального матеріалу має бути оцінений за національною шкалою та шкалою ECTS.

Тижні для проведення модульного контролю (модульні тижні) рекомендуються графіком навчального процесу.

Кількість балів, отримана студентом при оцінюванні залікового модулю, співвідноситься з оцінками за національною шкалою та шкалою ECTS відповідно до таблиці 1.

1. Шкала оцінювання

<i>100-бальна шкала</i>	Оцінка за національною шкалою	Визначення	Оцінка за шкалою ECTS
<i>90 – 100</i>	відмінно	Відмінно – відмінна відповідь, виконання роботи лише з незначною кількістю помилок	A
<i>82 – 89</i>	добре	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	B
<i>74 – 81</i>		Добре – в загальному правильна відповідь, робота з певною кількістю грубих помилок	C
<i>64 – 73</i>	задовільно	Задовільно – непогано, але зі великою кількістю недоліків	D
<i>60 – 63</i>		Достатньо – відповідь, робота задовольняє мінімальні критерії	E
<i>35– 59</i>	незадовільно	Незадовільно з можливістю повторного складання	FX
<i>0-34</i>		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

Регламентується наступний комплект балів для отримання оцінки: результат поточного контролю (усереднено за оцінюванням завдань, проектів, тренінгів) – максимум 20 балів, результат модульного тестового контролю – максимум 50 балів та результат засвоєння блоку самостійної роботи – максимум 30 балів.

Складання модулів обов'язкове. Студент не допускається до тестування з модуля без відпрацювання пропущених занять. Модуль вважається зарахованим, якщо студент набрав мінімально необхідну кількість балів та більше.

Результати рейтингу з модулю доводяться до відома студентів не пізніше третього робочого дня після проведення контрольного заходу і, у разі відсутності претензій з боку студентів, вважаються остаточними.

Якщо студент не погоджується з рішенням про присвоєння йому балів рейтингу за модуль, то він повинен відразу після їх оголошення звернутися з письмовою апеляцією до завідувача кафедри та у визначений термін скласти усну атестацію з модуля перед комісією. Склад апеляційної комісії у кожному конкретному випадку визначається завідувачем кафедри. Рішення комісії є остаточним. Студент не може повторно скласти зараховані модулі.

Студент, який не з'явився на модульний контроль або не отримав мінімальної кількості балів на модульному тижні, має право скласти пропущений модуль під час залікового тижня.

Підсумковий рейтинг поточної успішності з дисципліни вираховується усередненням рейтингів з усіх модулів. Семестрова оцінка виставляється студенту з врахуванням результатів підсумкового та поточного(модульного) контролів. Максимальна кількість балів, що студент може отримати при вивченні дисципліни, дорівнює 100.

Викладач зобов'язаний здати заповнену заліково-екзаменаційну відомість до навчального відділу протягом такого граничного терміну: для заліку і диференційованого заліку - останній день залікового тижня; для екзамену - не пізніше, ніж на наступний робочий день після його завершення.

Засоби діагностики успішності навчання використовують для підсумкової експертизи знань і базуються на технології стандартизованого тестового контролю.

Схема нарахування балів з модулів навчальної дисципліни

Показчик	Нарахування балів
Всього з модулю	від 60* до 100
В тому числі: відповіді на тестові питання	$100 * 0,5$
усні та письмові відповіді на лабораторно-практичних заняттях	$100 * 0,2$
захист реферату	$100 * 0,3$

*- менша кількість отриманих балів недостатня для зарахування модулю, необхідна перездача.

Усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях та захист матеріалів самостійної роботи (реферат) оцінюються за шкалою від 60 до 100 балів відповідно до наступної регламентації (табл. 2)

2. Шкала оцінювання усної відповіді

<i>100-бальна шкала</i>	Інтуїтивний аналог оцінювання	Оцінка за національною шкалою - Визначення	Оцінка за шкалою ECTS
<i>100</i>	5+	Відмінно – відмінна відповідь, виконання роботи без помилок чи зауважень, прояв креативного мислення.	A
<i>95</i>	5	Відмінно – відмінна відповідь, виконання роботи з однією непринциповою помилкою	A
<i>90</i>	5 -	Відмінно – відмінна відповідь, виконання роботи з незначною кількістю помилок	A
<i>85</i>	4+	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками при розумінні суті питання	B
<i>80</i>	4	Добре – в загальному правильна відповідь, робота з кількома помилками	C
<i>75</i>	4 -	Добре – в загальному правильна відповідь, робота з певною кількістю грубих помилок	C
<i>70</i>	3+	Задовільно – непогано, але зі великою кількістю недоліків	D
<i>65</i>	3	Достатньо – непогано, але наявна велика кількість суттєвих недоліків	D
<i>60</i>	3 -	Достатньо – відповідь, робота задовольняє лише найменші критерії	E

Шкала оцінювання письмового модуля

<i>100-бальна шкала</i>	Оцінка за національною шкалою	Визначення	Оцінка за шкалою ECTS
90 – 100	відмінно	Відмінно – відмінна відповідь, виконання роботи лише з незначною кількістю помилок	A
82 – 89	добре	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	B
74 – 81		Добре – в загальному правильна відповідь, робота з певною кількістю грубих помилок	C
64 – 73	задовільно	Задовільно – непогано, але зі великою кількістю недоліків	D
60 – 63		Достатньо – відповідь, робота задовольняє мінімальні критерії	E
35– 59	незадовільно	Незадовільно з можливістю повторного складання	FX
0-34		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

Накопичення балів за модуль складанням (максимум **100** балів)

Поточне оцінювання	Оцінювання тестів	Оцінювання самостійної роботи
визначається викладачем	чітко регламентується	визначається викладачем
100 * 0,2 до 20 балів	100 * 0,5 до 50 балів	100 * 0,3 до 30 балів
Шкала оцінювання відповіді	50 тестів: 1 прав. відповідь – 1 бал 25 тестів: 1 прав. відповідь – 2 бали	Захист - шкала оцінювання усної відповіді

